

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/610

KARAR NO : 1983/655

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Bayram Kazaklı

O L A Y : Sanığın sorumlu yönetmeni olduğu Devrimci Kurtuluş yayınlarından olan Haziran 1978 baskı tarihli ile neşredilen (15-16 Haziran Devrimci Profesörlerin mücadelesinde yaşıyor) başlıklı broşürdeki yazılar içeriğine göre yayın yoluyla komünizm ve kürktçülük propagandası yaptığı ileri sürülerek 5680 sayılı Basın Kanununun 16., TCK.nun 142/1-6., 173/son., 142/3-6. maddelerine göre cezalandırılması isteniyse İstanbul C. Savcılığınca hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 11.9.1979 gününde, esas 1978/316, karar 1979/285 sayı ile; suçun, sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; 24.9.1980 gününde, 1980/107 sayı ile; aynı sanık hakkında (Kızıldere son değil, davayı sürdüreceğiz) isimli kitaptaki yazılar nedeniyle komünizm ve kürktçülük propagandası yapıldığı ileri sürülerek İstanbul C. Savcılığınca açılan davayı İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 5.10.1979 gün ve esas 1978/351, karar 1979/398 sayılı görevsizlik kararı ile bu dava dosyasının birleştirdikten sonra suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantılı olmadığı görüşü ile görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiş bu karar üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi 31.5.1982 gününde, 1982/41-330 sayı ile; (Suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantılı bulunmadığından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmediği gerekçesiyle davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 5.10.1979 günlü, esas 1978/351, karar 1979/398 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına) karar vermiştir.

Dosyayı alan askeri yargı yeri 17.8.1982 gününde, dava dosyalarının ayrılmasına karar verdikten sonra 17.8.1982 gününde, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.9.1979 günlü, esas 1978/316, karar 1979/205 sayılı görevsizlik kararı ile evvelce verilen 24.9.1980 günlü, 1980/107 sayılı karar arasında olumsuz görev uyuşmazlığı meydana geldiğinden görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi için karar vermiştir.

mesine gönderilmesine karar vermiş olmakla dava dosyası, görev uyuşmazlığının çözümü için İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 5.11.1982 günlü, 1983/387 sayılı yazası ile gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 28.11.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

Sanık hakkında İstanbul C. Savcılığınca açılan iki ayrı kamu davasında İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi 5.10.1979 gün, esas 1978/351, karar 1979/398 sayı ile; ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi 11.9.1979 gün, esas 1978/316, karar 1979/285 sayı ile; ayrı ayrı görevsizlik kararları vermişler ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi her iki davanın birleştirilmesine karar verdikten sonra görevli yargı yerinin belirlenmesi için 24.9.1980 gün ve 1980/120 sayı ile; Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi 31.5.1979 gününde, 1982/41-330 sayılı kararında İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlığını adli yargı yeri görevli kılınarak çözüme bağlamış ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı hakkında çözüm getirilmemiştir. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi 17.8.1982 gününde dava dosyalarını tefrik ederek İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi ile olan görev uyuşmazlığının giderilmesi için ^{dava} dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiş olmakla bu karar başvuru kararı kabul edilerek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca inceleme yapılması gerekmektedir.

Suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik biçimde bağlantılı olarak işlendiğini gösteren somut delile dosyada rastlanmaması bakımından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmemiş olmakla davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2. Numaralı Askeri Mahkemesi'nin başvarusunun kabulü ile İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.9.1979 günlü, esas 1978/3316, karar 1979/285 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28.11.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye
Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Üye
Mustafa Aksoy

Mustafa Aksoy

Üye
Osman Kayacan

Osman Kayacan

Üye
Ergun Arsoy

Ergun Arsoy

Üye
Yavuz T. Özgen

Yavuz T. Özgen